

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGÉSZ ÉVRE . . . 16.— P.
FÉL ÉVRE . . . 8.— P.

M. kir. postatakatékpénz-
tári csekkzámla 36900 sz.

A hirdetés díj mm. ként 20 fillér
a cívre felelő.
Bevég közt ennek a duplája.

A Budapesti Korcsmárosok Ipartársulata és az Országos Vendéglős Egyesületnek hivatalos közlönye

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

(„A KORCSMÁROS” MELLÉKLETTEL)

SZERKESZTŐSÉG

ÉS KIADÓHIVATAL:

BUDAPEST, VI., ARADI U. 11.
IV. EMELET 4. SZÁM. (LIFT.)
Terés körútnál.

TELEFON: LIPÓT 912—58

LAPMEGJELENÉS:

MINDEN HÓ LÉN ÉS 15-ÉN.

A fogadás-, vendéglős-, korcsmáros- és kávéipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérkérdéseket képviselő szaklap

Popper Mór és Lipót rt. bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon
aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

JOEL

Budapest, V., Dorottya ucca 9.

Telefon: Aut. 823-03.

Alapított 1858.

Szállodai és éttermi fehérneműek

Asztalneműek, kerti abroszok, len- és pamutvásznak, törölközők eredeti gyári áron

Első Magyar Részvény Serfőződe

PARACELSUS SÖR

**A nagy tápértékű barna idénysör
csapolása megkezdődött!**

Palaekba lefejtve is kapható: kávéházakban,
vendéglőkben, fűszer- és esemegeüzletekben.

FUTÓLÉPÉSBEN

jön a sorszezon,
ne habozzon tehát,

hanem rendeljen meg még ma egy jó sörapparátust

az **EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉM-**

ÁRUGYÁRAK R.-T. Budapest, VI.,

Lőportár u. 9-11

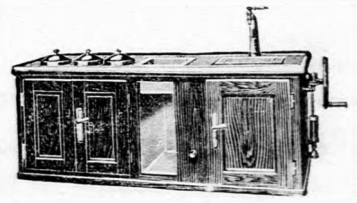
cegnél! Telefon: Aut 275 14, Aut 102-24.

Bekebeli minőségű bor- és sör-

pultok, szikvizgyári beren-

dezések állandóan raktáron.

Kérjen árajánlatot!

Saját érdekében

mindenmü bevásárlás előtt keresse
fel dűsan felszerelt

pincegazdasági szaküzletemet,

hol nagy gyári raktárt talál: borszi-
vattlyúk, borszűrők, sörapparátusok,
jégszekrények, gummibortömlők fa- és
rézcsapok, űrmértékek, szűrőszeszlet,
lopók, must- és borfokolók, parafa- és
fadugók, padló-pormentesítő-olaj, ká-
dárszerszámok és mindenmü pince-
szeti felszerelésekből.

FÄRBER KÄRÖLY

Budapest, VIII., Rákóczi út 63.

(Keleti pályaudvar mellétt.)

Telefon: József 441-24.

Árajánlattal díjmentesen szolgálak.

Ezen hirdetésre hivatkozók 5% ár-

engedményben részesülnek!

Borszűrők gyártása és javítása

Frank és Berger Budapest

VIII., Baross ucca 91

Telefon: József 374-05

Alapítattott 1885. évben

HENNEFELD

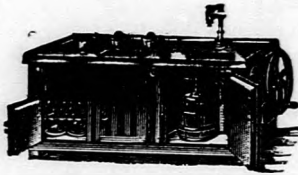
R.-T. JÉGSZEKRÉNY-
GYÁRA, BUDAPEST.

VI., Gr. Zichy Jenő ucca 5.

Telefon: A. 114-29.

Szabadalm. jégsekreányek és sörkimérő készülékek.

Sörszerelvények.
Kedvező fizetési
feltételek.

Jégsekreányek és
sörkimérők
pontos javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Páratlan sikere van

Podruzsik Béla

a Hungária nagyszálló konyhafőnöke

Legújabb

Szakácskönyvének

a polgári konyha, házi cukrászat és a
diétás főzés ismereteivel.

A könyv ára portómentesen küldve
10 pengő 60 fillér. Megrendelhető az
összeg kiegyezés beküldésével lapunk
kiadóhivatalában.

Ifj. Grünwald Mór

IV., Ferenc József rakpart 6.
Telefon: Aut. 843-39.

Üveg és porcellán

„Hattyu“ Gőzmosó

és
Fehérmű Kölcshőző Vállalat

Budapest, V., Korall ucca 10. szám
Új telefon: Lipót 990-73 és 993-76.

Szállít: Damaszt asztalnémuéket, tör-
lőruhakat stb. éttermek, kávéházi üze-
mek részére. Mersékelt kölcsönadjak.
Mosási munkálatokat legkíméleteseb-
ben végezzük.

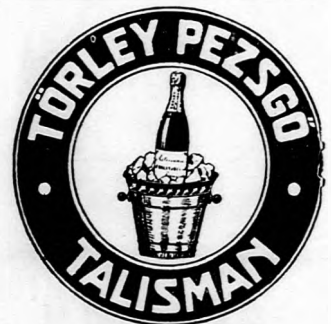
Művészi és modern siremlékek

Valentin Vilmos

sirközüme és kófaragótelepe
Budapest, X., Újtemetőnél

Telefon: J. 359-65.

KREIBICH

szállodai, kávéházi és ven-
dégloői összemélyzetek
elhelyező irodája

mely 30 év óta fennálló és úgy a fő-
nök urak, mint az elhelyezett személy-
zet teljes elismerését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.
Telefon: József 401-13.

Vendéglős

csak

AEG. MIGNON

IRÓGÉPPEL

irhat szép étlapot!

AEG. UNIO

IRÓGÉPOSZTÁLYA

V., RUDOLF TÉR 5.

TELEFON: AUT. 112-77.

Hexner József

Budapest, VI., Király ucca 25.

Kávéházi és vendéglői

felszerelések szaküzlete

Telefon: József 429-02.

Szállít mindenmü alpacca és alpaca-
caezüst felszerelési tárgyakat. — Evő-
eszközök legolcsóbb beszerzési for-
rása. Billiárdasztalok, golyók, dákok,
dominók, éttermi márvány- és kártya-
asztalok. — Sörkimérő-készülékek
minden méretben, borkimérő asztal-
lal, levegő vagy szénsavnyomásra is.
Hitelesített vendéglői üvegarúk a leg-
nagyobb választékban gyári áron.
Újraezüstözés és alpaccaárúk javítása
jutányos áron. **Kérjen árjegyzékét.**
Saját vagy megadott tervek szerint
teljes szálloda-, étterem-, kávéház-,
cukrászda- és kaszinóberendezések.

Vendéglő

három nagy teremmel, söntéssel, két
szobás lakás, **ötszobás szálloda** és
kérthelyiséggel, **jobb évre kiadó.**
A házban mozi is van! **Értekezni**
Kiskunmajsnán Sipos Szabó Béla
tulajdonossal.

Hacker és Társa

chinaezüst
és alpacca-árúk

Budapest,
VII., Sip ucca 6.

Telefon: József 354 55.

HESEDŐ, DÖBÖK (kölcsön is) TÁROGATÓ, CIMBALOM

és az összes
hangszerek,
legjobb
cselkés itt a
gyárban kap-
hatók.

Művészesen la-
vit! Legjobb hu-
rokat készít!
Árjegyzék in-
gyen küld

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szab. hangszergyára
Bpest, VII., Rákóczi út 71.

Fenőkövek

Csiszolópороk. Filcek. Csiszoló-
váznak. Kőszőrűkövek és
gépek. Zsírfolt- és rozsdaeltávolí-
tó gumik és síkálóanyagok
legjutányosabban csak

Fenyvesi Aladár szaküzletében

Budapest, VIII., József körút 66
Telefonszám: József 325-65.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGÉSZ ÉVRE . . . 16.— P.
FÉL ÉVRE . . . 8.— P.

M. kir. postatakatékpénz-
bírói csekkaszám 38990 sz.

A hirdetés díj mm. ként 80 fillér
a első részre,
hátréig ként ennek a duplája.

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

(A KORCSMÁROS MELLÉKLETTEL)

A Budapesti Korcsmárosok Ipartársulata és az Országos Vendéglős Egyesületnek hivatalos közlönye

A fogadás-, vendéglős-, korcsmáros- és kávésipar, idegenforgalmi, borszársági és pincérkérdéseket képviselő szaklap

**SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:**
BUDAPEST, VI., ARADI U. 11.
IV. EMELET 4. SZÁM. (LIFT.)
Terés körútnál.

TELEFON: LIPÓT 912—54

LAPMEGJELENÉS:
MINDEN HÓ 1. ÉS 15. ÉN.

A szállodások, vendéglősök, korcsmárosok és kávésök a Kézműveskamara ellen

A kézművesiparosság közt néhány éve agitáció folyik egy önálló kézműveskamara felállítására mellett. Az iparosság egy része ellenzi e tervet. Az ipartestületi reform, amely rövidesen törvényjavaslat formában az országgyűlés elé kerül, időszzerűvé tette, hogy a kormány is állást foglaljon e kérdésben. Az erősen megindult pro és kontra agitáció folytán a kereskedelmi kormány nem lát tisztán, így legutóbb a kereskedelmi miniszter egy kiadott rendeletével kötelezte az összes ipartestületeket, hogy záros határidőn belül terjesszék e kérdést az ipartestületi közgyűlés elé és fixirozzák álláspontjukat arra nézve: 1. kívánják az önálló kézműveskamarát, 2. vagy kívánják a Kézműves Testületet, vagy 3. szükségesnek és elegendőnek tartják, hogy a kereskedelmi és iparkamrában egy külön kisipari, illetve kézművesipari osztály is állíttassék fel. E rendelet értelmében az ipartestületek egy része már állást foglalt és mikép a kiadott értesítés szerint megállapítható, a vidéki kis ipartestületek az erős agitáció hatása alatt a kézműveskamara mellett foglaltak állást. A városi, a fővárosi és nagyobb ipartestületek ellenzik az önálló kézműveskamarát. Mióta e miniszteri rendelet alapján e kérdés döntőbe került, naponta garmadában kapjuk mindkét párttól a propaganda iratokat, cikkeket, kimutatásokat.

Mint a vendég- és korcsmaipar lapja, állásfoglalásunkat ebben az ügyben ipartunk érdeke irányítja. Lapunk álláspontja, mióta ez a kérdés felszínre került, ellene volt a Kézművesipar kamarának. Ez a szery szakmánknak semmiféle előnyt nem jelentene, csak újabb megterhelést.

A kézműveskamara ügyében elsőszben nyílt ülésen a múlt évben az „Országos Vendéglős Egyesület” közgyűlése foglalt állást és kimondotta, hogy a kézműveskamara ügyében ipartunk érdektelen, amennyiben kézműveskamara felállítását a kormány szükségesnek látná, úgy a vendéglős, korcsmáros iparnak az a kéréme, hogy ők továbbra is kizárólag a kereskedelmi és iparkamarák kebelében hagyassanak, mert csak felesleges megterhelés volna, hogyha ezenkívül még a kézműveskamara járulékait is kellene fizetni.

Vettünk egy köriratot, amelyet 100 ipartestületi elnök írt alá és amelyben arra kéri a különböző ipartestületi tagokat, hogy a közgyűlésen a kézműveskamara ellen szavazzanak és mondják ki, hogy a mai kamara reformját kívánja és hogy újabb terheket sem az ipartestületek, sem az iparosok vállára rakni nem hajlandók. Ezt a köriratot a „Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete” elnöke és a „Budapesti Kávéos Ipartestülete” elnöke is aláírta, tehát ebből látható, hogy a kézműveskamara iparunk egyik érdekképviseletének sem kell. Az ipartestületi közgyűlésen ilyen értelmű határozatot is hoztak.

A vendéglős és korcsmárosiparosnak illik minden ipari kérdésben tájékozottnak lenni, alábbi cikk tárgyilagosan megvilágítja a kézműveskamara ügyét és olvasóinknak ezért figyelmükbe ajánljuk.

*

Kell-e külön kézműves kamara — kell-e külön ipartestületi központ — avagy talán legjobb lenne, ha a mai kereskedelmi és iparkamarákat reformálnák meg úgy, hogy azok mellett egy külön kézműves osztály állíttatnék föl?... Ezekkel a kérdésekkel foglalkoztatja most a kereskedelemügyi min. miniszter úr az ország ipartestületeit.

Mivel bizonyos oldalról ismét óriási propaganda indult meg egy új hivatal felállítására érdekében, amelynek óriási költségeit vagy az ipartestületekre, vagy közvetlen az egyes iparosokra akarják kivetni, a felelős ipartestületi vezetőknek a legnagyobb lelkiismeretességgel kell megvizsgálni a kérdést, mert nem kérhetnek olyasmít, ami épen a mai nehéz viszonyok mellett csak új terheket rakna az iparosság vállaira. Épen ezért végre félre kell tenni minden mellék szempontot és

szembe kell nézni szigorú tárgyilagossággal a kérdéssel. Nem kellenek többé a frázisok, amelyek csak hamis képzeteket fakasztanak és esetleg helyrehozhatatlan súlyos következményekkel járhat.

Az egész mozgalom azért támadt, mert az IpOSz. részére az ipartestületek nem tudtak elég pénzt előteremteni, mert az IpOSz. tagság egy ipartestületre sem kötelező és mert az IpOSz. tagsági díjakat nem lehet közizagatási végrehajtással beszédni. Az IpOSz. azt hirdette, hogy azért nem tudott eredményesen dolgozni, mert nem volt elég pénze. Ezt a penztelenséget akarták megszüntetni oly módon, hogy törvénnyel akarták kötelezni az ipartestületeket egy központi szervezet fenntartására. Mivel pedig az ipartestületek jelentékeny része az eddigi jövedelméből lényeges áldozatokat hozni a központi szery számára nem képes, a mozgalom irányítói arra gondoltak, hogy az egyes iparosokat kellene e célból a kamarai illetékek módjára megadóztatni. Így született meg az a javaslat, hogy az ipartestületek központi szervezetét nevezzék el „kézműves kamarának” azzal a hátsó gondolattal, hogy lehessen külön kézműves kamarai illetéket kivetni a kisiparosokra, noha ebben a szervezetben az egyes kisiparosok nem, hanem csak az ipartestületek lehetnek tagok.

Az IpOSz. később, látván a legkívülőbb ipartestületi és a kamarák ellenzését, maga is belátta a „kézműveskamara” cím tarthatatlanságát és 1927. augusztus 27-én néhai Pálffy Dániel és Dobsa László igazgató aláírásával írásban leszergezték magukat a mellé, hogy „nem ragaszkodnak a kézműves kamarai címhez és elfogadják az Országos Kézműves Testület elnevezést.” Mivel azonban ezzel ellentétben eslekedtek, a szolnoki kongresszus arra utasította a szemben álló feleket, hogy a vitás címkérdés félretevésevel békésen egyezzenek meg a kérdés lényegében, úgy hogy e meg-

REISZMAN GÉZA

BORNAGYKERESKEDŐ KITŰNŐ HORDÓS ÉS PALACKBORAI
VÁC

Postatakatékpénztári száma: 10085

Sztrőngnyim: REISZMAN BORNAGYKERESKEDŐ
Telefon: 64.

egyeztést az összes ipartestületek elfogadjassák. Ez sem történt meg, noha az ipartestületek nagy többsége igenis békét és nyugalmat kívánt.

Most' azután a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr megszavaztatja az ipartestületeket. Az alulírott elnökök a béke és nyugalom érdekében azt szeretnék, hogy mindenki tisztán lásson, aki ebben a kérdésben szavaz. Mert:

1. Tévédés azt hinni, hogy ha lesz egy új szervezet, akárminek nevezéék is azt, hogy az meg fogja szüntetni a kézműiparosság bajait. Az állam a végrehajti hatalmat a kezéből nem adja ki és az új szervezet sem tehet mást, minthogy memorandumokban rámutat a bajokra. De hiszen ezt nagyon is jól megtették eddig is az ipartestületek, a kamarák, a szövetségek stb. Panaszokban tehát eddig sem volt hiány — hatalom nélkül az új szervezet sem tehet mást.

2. Több munkát, jobb kereteket, kevesebb közterhet, semmiféle új szervezkedés nem jelenthet. Ehhez a nemzetközi gazdasági viszonyok javulása és Trianon megváltozása kellene.

3. Egy új, országos szervezet, amely Budapestről akarná elintézni az ország legtávolabbi kis falujában lakó kézművesiparos ügyes-bajos dolgát, már a nagy távolságok miatt is életképtelen lesz és megbukott, mielőtt megszületett volna. Egy országos szervezettel gazdasági érdekképviseleti részletmunkát jól elvégezni nem lehet. A kézművesiparosoknak sem pénzük, sem ráérő idejük nincs folyton Budapestre utazgatni. Az u. n. körzeti gyűlések pedig — hatáskör nélküli panaszok szervek, amelyekkel bajokat orvosolni nem lehet.

4. Ezzel szemben sokkal okosabb gondolat az, hogy az ország megmaradt hét kereskedelmi és iparkamarája reformáltassék meg úgy, hogy a kézműiparosság számára külön választási eljárással minden kamara mellé külön kézművesosztály is állítassék föl, amelyben a kézművesiparosság külön végezné a maga átfogó érdekképviseleti munkáját. Ilyen módon nem egy, hanem hét valóságos kézműveskamara lenne az iparosságnak, még pedig Budapesten, Győrött, Sopronban, Pécsen, Szegeden, Debrecenben és Miskolcon. Mert az, amit Országos Kézműveskamara-képen emlegetnek, nem is valóságos kamara lenne, hiszen — csak ipartestületek lennének tagjai; a kamarák pedig világszerte egyénekből, illetve vállalatokból állanak.

5. De a három osztályú kamarai reform mellett szól az a nagyon fontos körülmény is, hogy amíg az egy oldalról követelt Országos Kézműveskamara óriási összegekbe kerülne, addig a hét valóságos kézművesosztály a meglévő kamarák mellett egyetlenegy fillér új terhet sem jelentene és e miatt sem a meglévő kamarai illethekeket, sem az ipartestületi tagdíjakat nem kellene fölemelni.

6. Mert nem lehet komolyan venni

azt az állítást, hogy az Országos Kézműveskamara csak egy pengőjébe kerülne az iparosoknak. Elvégre az ország ipartestületeiben együttvéve csak 138.892 kézművesiparos van. Ennek csak kb. 50—60%-a fizet rendszeren tagdíjat. A legjobb esetben tehát kb. 80—100.000 P-t fizetnének az ipartestületek az Országos Kézműveskamarának. Hát lehet ebből az egész országot ellátni? Ennek az összegnek legalább a tízszerese kellene egy jó országos szervezet fenntartására. De lehet ma egymillió pengőt elvonni akár a kisiparosoktól, akár az ipartestületektől, most, amikor január elseje óta új teherként fizetni kell az alkalmazottak rokkantsági és öregségi biztosításának feljárulékait, ami új kivetéseket, új késedelmi kamatokat és új foglalási és árverési költségeket is jelent. És melyik ipartestület tud ma komoly tagdíjemeleket keresztülhajtani? Mert a kereskedelemügyi miniszter úr a törvény javaslat indokolásában szóról-szóra ezt mondja:

„Arra nézve, hogy a tagdíjemelésnek hozzátétőleg mily magasnak kellene lennie, irányadó egyfelől, hogy milyen követelményeket támasztunk a megreformált, valamint az újonnan felállítandó ipartestületekkel szemben, másfelől, hogy milyen kereteket kell adni a felállítandó országos szervezetnek. Ha e részben egész szerény követelményeket, de mégis olyanokat állítunk fel, hogy a reform keresztülvitelétől és az országos szerv működésétől kézzelfogható eredményeket lehessen várni, **általánosságban az eddig szedeti tagdíjnak legalább 100%-os emelésével kell számolni.** Azoknál az ipartestületeknél, amelyek már most is aránylag magasabb tagdíjakat szednek, az emelés százaléka önként értetődően alacsonyabb lesz. Azoknál az ipartestületeknél ellenben, melyek most aránylag alacsonyabb tagdíjakat szednek, az emelés százaléka magasabbnak kell lennie, hogy az egyenlő teherviselés elve ilyképen ebben a vonatkozásban is érvényesüljön.“

Mindenki azt mondja, a miniszter is, hogy óriási, fejenként kb. 15—20 pengős teherről van szó — csak épen az IpOSz állítja, hogy 1 pengőről van csak szó. Hát, a multak tapasztalatai után, mi bizony inkább a miniszternek hiszünk. Magyarán megmondva, a költségek tekintetében ez a helyzet: 1. Ha egy valóságos kézműveskamara esinálnának, **minden iparos a mai kereseti adójának 20—30%-ával több kereseti adót fizetne kézműveskamaraik illeték alakjában** és megmaradna a régi kereskedelmi és iparkamarai illetheke is. 2. Ha csak egy ipartestületi központot esinálnának, akkor az egyes iparosok közvetlen több adót nem fizetnének, **de az ipartestületeknek kellene tagdíjbevételeiknek kb. 25%-át átengedni a központ számára.** 3. Ha pedig csak a jelenlegi hét kamara mellett esinálnának egy új kézművesipari osztályt, **akkor sem az egyes iparosok, sem az ipartestületek nem fizetnének**

egyetlen egy fillérrel sem többet, mint ma.

A kérdés tehát az, hogy akarunk-e több adót, vagy nem? Aki kézműveskamarát akar, az mai adójának egy negyedrésszel való fölemelését is akarja.

7. Igéri nagyön könnyű, hiszen még senkit sem büntettek meg azért, mert ígér minden jót és azt megvalósítani nem tudta. A kereskedelmi és iparkamarák a kézműiparosság összes kérdéseivel a közgazdasági tudomány legmagasabb színvonalán foglalkoztak; minden bajra orvososágot javasoltak; nem az intézmény hibája az, hogy a mindenkori kormányok az ország egyéb kormányzati érdekeire való tekintettel a javaslatokat nem eléggé valósították meg. Semmiféle új intézmény nem fog többet és jobban dolgozhatni a jelenlegi kamaráknál és nem fogja akarát a mindenkori kormányokra kényszeríthetni.

8. Ezért a józan okosság azt parancsolja, hogy tartsuk meg a jelenlegi kamarák óriási anyagi és szellemi birtoклállományát a kézművesiparosság javára, sőt vegyük azt még fokozottabban igénybe, tartsuk meg a harmadik kamarai osztály révén a gyáripar és kereskedelem rokonszenves támogatását, ezek segítségével építsük ki az ipartestületi központot is, amelyet nem vagyunk hajlandók olyan tessék-lásék módra kezelni, mint azt utjabban az u. n. Országos Kézműveskamara mozgalom vezetési teszik, akik a tiszta ipartestületi központ helyett egy egyoldalú osztályérdekképviseletet akarnak és a vidéki ipartestületeket pedig az u. n. körzeti gyűlésekkel akarják kilégíteni. Egyik ipartestületet nem lehet a másik alá rendelni, hanem minden ipartestületnek közvetlen egyenrangúsággal kell a központban helyet kapnia.

9. Minden iparos és minden ipartestület minden külön költség nélkül hozzájut a gyors és jó érdekvédelmi munkához, béke lesz e sokat vitatott kérdésben, nem élezik ki tovább az ellentéteket az ipar egyes rétegei között, hogyha a kereskedelemügyi m. kir. miniszter leíratja az ipartestületek nagy többsége egyöntetűen a mai kamarák kézművesosztállyal való kibővítése mellett szavaz.

Mekkora új terhet kellene fizetni a kézműveskamarának?

A kézműveskamara propagandát állítja, hogy csak egy pengőt, vagy csak 2 fillért hetenként kellene fizetni az iparosoknak. Ez a beállítás teljesen hamis és félrevezeték vele az iparossá-

Utazásra legjobb a

Stauffer

dobozos- és blokk-ementáli világmárka!

Központ: Répcelak.

Korányi és Fröhlich redőnygyár

• BUDAPEST, KISFALUDY U. 5./r.
TELEFON: J. 323-76.

**NAPELLENZŐ SZERKEZETEK ÉS PONYVA-
SÁTRAK A LEGMODERNEBB KIVITELBEN!**

ARAJANLATOKKAL, RAJZOKKAL ÉS TERVEKKEL BUDAPESTI SZOLGÁLTATUNK!

got csak azért, hogy a tájékozatlan emberek megszavazzák azt, amit ők akarnak. Ismeretes, hogy a kereskedelemügyi miniszter a törvényjavaslat indoklásában azt mondja, hogy az ipartestületi tagdíjakat duplára kell emelni, mert a miniszter szerint is egy egészen szerénykeretű új intézményhez legalább egymillió pengő kell. Hogyha pedig ezt az egy millió pengőt a kisiparosok kereseti adójának megpótlására alapján akarják kivetni, akkor legalább 25–30%-os kézműves kamarai illetéket kellene fizetni a máj 5–6%-os kamarai illeték mellett. Mert megmarad a régi is. Arra tessék tehát szavazni, hogy akarunk-e dupla tagsági díjat fizetni az ipartestületben vagy akarunk-e 25–30%-os új adóterhet személyenként?

Mit mond a költségekről gróf Hadik János felsőházi tag, az Iparosok Orsz. Közp. Szövetkezetének és az Országos Kézműves Testületnek elnöke?

„A miniszteri leirat értelmében, ha az iparosság elhatározná magát az ipartestületi központi szerv létesítésére, ennek költségeit teljesen magának kell viselnie. Ezeket a költségeket a legutóbb megjelent agitációs röpirat „heti 2 filléres megterhelés” jelszavával 250.000 pengőben irányozza elő. Ez a negyedmillió pengőt kitevő költségvetés az összes ipartestületek 1926. évi tagdíjbevételeinek több mint egynegyedére rug, vagyis azt jelenti, hogy ily körülmények között is az ipartestületi járulékat a központi szerv kedvéért mindenütt 25%-kal emelni kellene.

Mire fordítanak az IpOSz vezetői, ha a kézműves kamarai irányítás a kezükbe tételnek le, ezt a 250.000 pengőt? Az IpOSz röpirata szerint ebből 145.000 pengőt igényelne a főtitkár, titkárok és egyéb alkalmazottak fizetése 55.000 pengőt, a helyiség fűtése és világítása, valamint utazási költségek, s így 50.000 pengő maradna nyomtatványokra és egyéb dologi kiadásokra. Ugyan-ez a röpirat három oldalon keresztül sorolja fel, hogy mi minden tartoznék a Kézműves Kamara feladatkörébe, de a költségvetésben, mint látjuk, egy árva szó sincs arról, hogy miből akarják ezeket a feladatokat megvalósítani. Az iparosság kulturális igényeinek a kielégítésére, ösztöndíjakra, tanfolyamokra, ipartestületi tisztviselők kiképzésére, a szaksajtó előmozdítására, a szövetkezeti ügy fejlesztésére, az iparosság szociális igényeinek szolgálatára, stb. egy fillér sincs beállítva a

költségvetésbe, holott a feladatok között mindez szépen elmondva szerepel. Mindenesetre jellemző, hogy e feladatok megoldásának előirányzását és nem az ottani állásokra aspirálók fizetésének beállítását felejtették ki a költségvetésből.

Az IpOSz az adó útján behajtani szándékolt 250.000 pengőt teljes egészében fizetésekre és rezsiköltségekre irányozza tehát elő. Ezzel szemben a mintául odaállított berlini kézműveskamara költségvetésében egészen mást látunk. Ez a kamara 94.000 márkát költött segéd- és mestervizsgákra, 27.000 márkát szakoktatásra, 182.000 márkát szaksajtóra, 65.000 márkát egyéb közhasznú célokra és ezenfelül még külön 81.000 márkát általános iparfejlesztési célokra.

Az iparosság anyagi megterheléséről szólva, meg kell még említenem, hogy komoly számítások szerint a meglévő ipartestületek tagsági díjtöbblete az ipartestületi reform kapcsán mintegy 700.000 P teheröbletet fog jelenteni, az ipartestületi hálózat kiépítése pedig szakemberek hozzávetőleges számítása szerint ca. 800.000 P új terhet fog róni az iparosságra. Ha mindehhez egy központi szerv költségeit is hozzávennők, úgy közel 2 millió pengő volna az a teherletel, ami a reform kapcsán a kézművesiparosságra hárulna. Meg vagyok győződve arról, hogy ha az iparosok komoly számvetést csinálnak, tiltakozni fognak méltán minden nélkülözhetetlenül szükséges új tehervállalás ellen.”

Mit mond Perlaky György országgyűlési képviselő, az iparosok blokk* vezetőtagja a költségekről?

„A központi szerv megalkotásánál, szerény felfogásom szerint, elsősorban ki kell küszöbölni mindazokat az elmentéteket, amelyek a mozgalom hévén felmerültek és amelyek a további együttműködést gátolják. Másodsorban mérlegelni kell az iparosság teherbíróképességét. Minden olyan eszéköt meg kell ragadni, amely alkalmas arra, hogy a központi szerv költségeit — az intenzív munka rovására nélkül — csökkentheti. A költségek dolgában ugyanis a felelősség igen nagy, mert a kamarai mozgalom vezetőinek elgondolása szerint kényszerűsülésszerű lehet csak beszélni. A terhek tehát kiadók módjára hajtandók be. Az egyes iparos akarva vagy nemakarva köteles a szervezetbe belépni, a tagdíjakat

fizetni, mert ha a fizetést megtagadja, úgy jön a végrehajtó.

Eppen ezért mérlegelnünk kell azt, hogy reális-e az a költségvetés, amelyet az IpOSz a füzeteiben közzétett, avagy nem? Fenn lehet-e tartani a központi szervet a 250.000 pengős évi költségvetéssel és nem-e fog ez a költségvetés kétszerezésére, vagy háromszorosára emelkedni? A személyzeti kiadásokkal nem óhajtok foglalkozni, mert lehet — bár nem hiszem — hogy a tervezett személyzeti létszámmal az ügyeket le lehet bonyolítani. Határozottan állítom azonban, hogy a vidéki kiszállások költségeire felvett 20.000 P kevés. A jelenlegi ipartestületek száma 350, az ipartestületi reform kerestülvitele után ez a szám legalább 120-al szaporodik, tehát az ipartestületek száma 470 lesz. 470 ipartestület újraszervezése, állandó irányítása, fontosabb ügyeknek a helyszínén való meg tárgyalása és elintézése, vidéki hatóságoknak felkeresése, azokkal tárgyalások lebonyolítása, a vidéken szakelőadások tartása, a szövetkezeti gondolatnak propagálása hogy oldható meg a fenti összegből, amikor egy ipartestületre ezekre a célokra 42 pengő jut? Ugyanigy vagyunk a dologi kiadásokkal is. Tudnivaló, hogy nagy átfogó intézményeknél a dologi kiadások négy-öttszörösei a személyi kiadásoknak.

Ezek után azt hiszem, minden tárgyilagosan gondolkozó iparos belátja azt, hogy az a sokat hangoztatott évi pengős hozzájárulás nem más, mint négyületesi frázis. Hisz még az ő kimutatásuk szerint sem tenne ki az 1 pengős hozzájárulás 250.000 P-t. Mert a kiadott IpOSz füzet szerint az önálló iparosok száma 245.738. (Téves szám; képesített iparos csak 138.892 van). Ha a fejenkénti 1 pengős hozzájárulást mindenki befizetné, úgy a 250.000 pengő befolyna; azonban az eddigi tapasztalat azt mutatja, hogy az önálló kisiparosok 20%-ától még kiadók módjára sem lehet a tagdíjakat beszélni. Tehát ezt a 20%-ot, azaz 50.000 pengőt minden körülmények között le kell számítani.

Felmerül tehát önkéntelenül is az a kérdés, hogy lehetne-e azért módot találni arra, hogy egy oly központi szerv létesíthessék, amely életképes, feladatoknak megfelel és mégsem okoz nagy megterhelést? Erre a kérdésre határozottan igennel válaszolhatok. El kell fogadnunk a kereskedelmi és iparkamarák ajánlatát a kisipari szakosztályra vonatkozólag.”

A kormány nem biztat a borfogyasztási adó leszállításával

— A bortermelők protekciós italmérési engedélyeket kérnek. —

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete január 20-án rendkívüli gyűlést tartott. Megnyitóbeszédében Kocsinszky elnök rámutatott arra, hogy a bortermelők terhei olyan arányban nőttek, ahogy az eladási lehetőség csökkent. Három és fél millió hektóliter bor termett az idén, ami után a fogyasztási adó 45 millió pengő. Igazságtalan a jövedelmi adó, amelyet minden évben meg kell fizetni, akkor is, amikor éveken keresztül nem terem a szőlő és csak művelni kell. 1 millió magyar lélek egymilliárdnyi vagyont gonozd 400.000 katasztrális holdnyi területen, akiknek az érdekeikről sürgősen kell gondoskodni.

Baross Endre dr. egyesületi igazgató ismertette a szőlősgazdák legfőbb kívánásait, nevezetesen, hogy a borfogyasztási adót, amely szegylene egy agrárállamnak, el kell törölni és hogy sürgősen le kell szállítani az exporttarifát, amely a magyar bor külföldi értékesítését lehetetlenné teszi.

Lukács Ödön miniszteri tanácsos a pénzügyminiszter nevében kijelentette, hogy a kormány külföldi fogyasztópiacok és a borkivitel intézményes megszervezésével igyekszik segíteni a szőlősgazdákon, de tekintve, hogy a kormány véleménye szerint a borfogyasztási adó leszállítása nem a termelők, hanem a közvetítők érdeke, és hogy a borfogyasztási adó eltörlését nem lehet olyan eszköznek tekinteni, amely a termelők helyzetét megjavítja, erre a kormány nem is hajlandó, bár a pénzügyminiszter behatóan foglalkozik a kérdéssel és a borfogyasztási adó új szabályozásával. (Felkiáltások: Töröljék el!).

Dobos Sándor, a Ceglédi Gazdasági Egyesület képviselője is a borfogyasztási adó teljes eltörlését sürgette, kiemelve, hogy egymillió embernek ad a szőlőművelés kenyeret és ez menti meg a vidéket a szociáldemokráciától, nemzeti érdek tehát a szőlősgazdaságok támogatása. Staub Elemér ny. államtitkár a mezőgazdasági kamarák támogatását jelentette be a borfogyasztási adó eltörléséért indult harcban.

Schandl Károly, az OKH vezérigazgatója, szólalt fel ezután. — Nekünk elvileg azon az állásponton kell lennünk, — mondotta többek között — hogy a borfogyasztási adót fokozatosan töröljék el. Ezt az adót egyszerre eltörlni nem lehet és a csökkentését már Bud János is megígérte és különös aktualitást ad a kérdésnek az, hogy a községek háztartásának problémája most kerül tárgyalásra. Tévesen került a köztudatba az a hit, hogy a bortermelőkön nem segít a fogyasztási adó eltörlése, mert igenis, a termelőkön segít az, ha az árúját keve-

sebb teherrel tudja értékesíteni. Erős szőlősgazda-öntudatot kell teremteni s komoly érvekkel komoly harcot kell indítani, hogy a termelést ne terhelje tovább a fogyasztási adó. Örömmel üdvözli Wolff Károly felhívását, hogy a falu dolgozzék együtt a várossal a termelés megindítása érdekében, ennek azonban az az útja, hogy a főváros ne vegye magát körül vámbástyákkal, hanem járuljon hozzá ahhoz, hogy a magyar föld termelvényei elsősorban előnyösen legyenek értékesíthetők a fővárosban.

Számos felszólalás után egyhangúlag elfogadta a nagygyűlés a határozati javaslatot, amelyet a pénzügyminiszternek és a földművelésügyi miniszternek egyaránt átnyújtanak. Határozatilag kimondták:

1. A MSzOE rendkívüli közgyűlése változatlanul kitart ama követelése mellett, hogy

a) a borfogyasztási adó kérdését a nyugati nagy bortermelő államok mintájára radikálisan a legsürgősebben oldják meg, mert enélkül a magyar bortermelés és vele együtt az egész szőlő- és borgazdaság bizonytalan jövőt lát maga előtt.

2. A rendkívüli közgyűlés kéri, hogy azt a pénzügyminiszteri rendeletet, mely a termelői borkiméréseket engedélyezi, oly módon enyhítsék, hogy:

a) egyszerű bejelentésre, rendőri eljárás nélkül a pénzügyigazgatóság is megadhassa az engedélyt és ehhez ne legyen szükséges más bizonyítvány, mint csak a közigazgatási hatóságnak egy a megbízhatóságra, a szőlő területére és a bortermésre vonatkozó igazolása:

b) ne legyen szükséges az állampolgárság igazolása, mert ez ellenkezik a rendelet intenciójával,

c) külön mondják ki azt, hogy sem forgalmi, sem kereseti adót nem fizet a kimérővel bíró termelő, még bérelt helyiségben sem.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének azon kérelme, hogy a termelőknek a hivatott italmérők rovására oly könnyedén italmérési engedélyeket adjon a pénzügyigazgatóság és hozzá nagy adókedvezményt, ez ellen a vendéglős- és koresmaiparnak tiltakozni kell. Volt idő, mikor a bortermelőknél igen jó dolguk volt, pénzük bőven volt és nem győzték a selem strimflit és „ongorákat” venni, viszont az italmérőknek ráfizetéssel kellett a borukat kimérni, mert a borárak napról-napra emelkedtek, de a kimérési ár a fényüzésiadó értékhatárral meg volt kötve, miért nem siettek akkor kimérési engedélyért? Két év óta rossz termés, rossz minőség és a fogyasztás esik és a borárak stagnálása folytán a borár alacsony és nehezen értékesíthető, most

jönnek a nagy jajgatással és az egyenlő elbánás elvének csufjára, a hivatott italmérőktől el akarják venni a kenyeret! Már a multkor megirtuk, a Szőlősgazdák Egyesületének vezetősége igen téved, ha azt hiszi, hogy a termelők mérik ki a bort, a vendéglősök és koresmárosokra pedig rábizzák a nagy adófizetést, hogy ezzel jobban fog a bor fogyni! A bortermelők igen sokat akarnak markolni, pedig érdekükben állana, hogy azt a nagy energiát amit kifejtenek érdekeiknek védelmében, ne forgácsolják szét, hanem koncentrálják a borfogyasztási adó eltörlése érdekében. A nagy borfogyasztási adó a baj nekik is, de a vendéglősöknek és a koresmárosoknak is. És azt magyarázzák meg a kormányoknak, hogy nagyon téves a felfogása, amikor a képviselője azt jelenti ki, hogy a borfogyasztási adó eltörlése nem a termelő, hanem a közvetítők érdeke. Hogyan kell ezt érteni és kik a közvetítők?

Mert ha a „közvetítő” a leszállított borfogyasztási adó folytán többet tud közvetíteni, hisz ez is a termelő javára szolgál, mert készletét végre el tudja adni. A szőlősgazdák az italmérési kérelmükkel „ziccert” adnak a kormányoknak, hogy a boritaladó leszállításával ne foglalkozzék, hanem inkább a kimérési engedély ügyével.

Bérbeadó Szegeden azonnal a hírneves „**Próféta**” sörcsarnok étterem épület, összes helyiségei, kerthelyiséggel tőkeerős bérlőknek. Bővebbet személyesen kizárólag **Mézer iroda** Szegeden, Horthy Miklós ucca 2. szám.

Vendéglői

és kávéházi berendezések.

Aztalok, székek, biliárdok, evőeszközök, alpakka és chinaesztűt árúk új és használt állapotban. Kuglibábuk és Lignum Sanctum golyók.

Porcellán és üvegárak.

Árjegyzék és költségvetés díjtalan.

Vétel és eladás.

Fried Zsigmond és Fia

Budapest, Király ucca 39.

766.000 magyar Ausztriában nyaralt

— Befejezés. —

Fel kell tární azon messze vidékeken levő beszerzési forrásokat, hova a járhatatlan utak miatt el sem lehet jutni. Meg kell szervezni a kereskedelmet, be kell állítani azt a régi kereskedőt, akinek van érzéke és főleg szorgalma faluról-falura jární, összegyűjteni az árut, vagonba rakni és elszállítani oda, ahol szükség van rá. Nagyobb telepeken hűtőházak létesítése elengedhetetlen, ma úgy áll a dolog, hogy a balatoni fürdők legolcsóbb bevásárlási forrása a budapesti vásárcsarnok. A balatoni élelmézés kérdése a legégetőbb, különösen ha ezrével fognak itt táborozni a cserkészek.

Megdrágitja a fürdőket a Magyarországon általában dívó bérleti rendszer is. Eltekintve egyes nagy objektumok bérbeadásától, bár itt sem helyeslem azt, hogy az egyes üzemek albérlébe adassanak, de nem nyújtanék, mint hatóság, segídekzet ahhoz, hogy a villatulajdonosok kisebb penziók vagy fogadók részére a villájukat drágábban bérbeadhassák. A kispénzü, vagy többnyire kölcsönpénzzel dolgozó bérlő nem boldogulhat, csak úgy, ha drágán rossz minőségűt és keveset ad.

Nem vagyok ellensége a kis fogadók létesülésének, ezeknek korlátozása a legnagyobb hiba és véték volna. Nem is tartom helyesnek azt a rendelkezést, mely ezek számát a látogatottság arányához akarja megszabni. Hogyan rendezzen be valaki egy valóban a legmesszebbmő követelményeknek is megfelelő fogadót, ha nem tudja biztosan, hogy a jogot a következő évbén is megkapja. Minél kevesebb szolgabírói, annál több ellenőrzést óhajtok a hatósági orvos részéről. *Fogadót csak úgy engedélyeznek, ha azt a villatulajdonos maga vezeti.* Ha nem, adja ő csak ki a szobákat továbbra is, a vendégek járjanak el a telepi vendéglőbe, ahol a nagyobb üzem mellett jól és a ma mindenütt dívó menü-rendszer mellett a legolcsóbban is lesznek kiszolgálva.

A kis fogadók létrejöttét minden esz-közzel elő kell mozdítani, de a kapzsi nyereségvágyat a legszigorúbban kell üldözni.

Egy másik dolog, amit a közönség joggal diffikultál, a lakásviszonyok és a szórakozási lehetőség.

Elő- és utódényről álmodni sem lehet addig, míg az erre való berendezéseket meg nem teremtik. Sehöl a telepeken nincsenek a kissé kényesebb kultúrigényeket is kielégítő olyan helyiségek, ahol a nagyközönség, az ilyenkor mégis gyakrabban előforduló rossz idő, a hűvös estéken kellemes menedék és valamelyes szórakozást talál. Versenyek, kongresszusok rendezése élénkítené a jobb módú közönség tömegét, sőt a jól vezetett és a kellő korlátok közt működő kaszinók előnyeit is fel lehetne használni. Ezek között szívesen elvegyül a kevésbé jó módú, de

intelligens közönség, akiket az elő- és utódény igen olcsó árai vonzanának a fürdőhelyekre.

Ez nem fog magától az ölnkbe hullani, hatalmas építkezések és még nagyobb szervezőmunka szükséges, de meg vagyok győződve, az eredmény sem maradna el.

Itt kapcsolódik bele a balatoni problémákba az elengedhetetlen nagy állami támogatás.

Örömmel hallottam, hogy a hitelügy a legjobb mederben halad előre és alapos kilátás van, hogy úgy az egyeseknek, mint közületeknek befektetés céljaira rendelkezésre fog állni.

Ezeknek a kölcsönöknek csak akkor lesz igazi értéke, ha ehhez megadhatnak azok a nagy állami kedvezmények és támogatások, melyek nem anyagi áldozatot, hanem inkább jóindulatot és megértést kívánnak.

A luxus-szállodák drága építkezése szükségessé teszi a 40 éves házadómentességet, a szállítási kedvezményeket, a kisajátítási jogot, különösen olyan mész-, kő-, kavics- és homokbányákra, melyek kellőleg nincsenek kihasználva.

Mindezen dolgokat nem szabad a bürokrácia szemüvegén át nézni és kezelni. A Balaton egész kivételes értéket jelent erre az országra, itt kivételes intézkedések kellene, kivételes eszközökkel, megértés, akará, hogy előbbre lehessen vinni a magyar fürdőügyet, megmenteni azt a rengeteg pénzt, melyet a közönség külföldre visz.

Nem lehet ezt egészen sohasem megakadályozni, de meg kell teremteni a lehetőséget, hogy fürdőink nyugati kultúrnívóra emelkedve, nemcsak a gazdagabb magyar közönség igényeit elégíthessék ki, hanem az ideözönlő külföldiekkel pótolhassuk a kifelé menő magyarokat.

Évtizedek óta rendkívüli állami segítséggel és eszközökkel fejlesztik a nyugati államok gyógyfürdőiket és üdültelepeiket; évtizedek óta nélkülözök ezt a segítséget a magyar fürdők és csak annyit fejlődtek, amennyit a maguk erejéből fejlődni tudtak, de valóban itt volna az utolsó óra, hogy a hazai közegészségügy és közgazdaság érdekében kövessen el az állam mindent, hogy a magyar fürdőügy el ne posványosodjék.

Bármennyire s úgy lássék a dolog, hogy itt magánérdekekről van szó, nem egészen úgy van, hanem egy óriási nagy vidék megsegítéséről van szó, mely azután hatalmas közgazdasági tényezővé emelkedve, hatalmas összegekkel gyarapítaná az állami vagyont.

A csatornázás és vízvezeték kérdését helyszüké miatt nem tárgyalhatom részletesen. De míg ez a kérdés megoldva nincs, semmiféle komolyabb építkezésbe belefogni nem lehet. Bár az érdekeltek mindenütt készek a legnagyobb áldozatra, ez csak úgy válósulhat meg, ha az állam segítökze jut-tatja hozzá. Az 500.000 pengő, melyet a népjóléti minisztérium erre a célra kiutalt, csak egy csepp a tengerben, hisz maga Balatonfüred ezirányú szükséglete több mint kétmillió pengő. A tervek készen vannak.

A fürdőtörvényjavaslatot pár óra alatt le lehetne tárgyalni, ha nem a bürokrácia szent szabályai szerint kezelnek az ügyet. Megadandó a 40 éves házadómentesség és a kisajátítási jog, különben a célt aligha érjük el.

Az érdekeltek egy teljesen megfelelő tervezetet terjesztettek már öt éve a népjóléti minisztérium elé, csak azt el kellene fogadni és az érdekeltek leg-főbb kívánságai teljesítve volnának. Az új szövegezés kevésbé felel meg, ami ellen az érdekeltek meg is tettek észrevételeiket.

Itt is csak egy nobilis gesztus kell, félretenni minden aggodalmat és jó-akarattal nyújtani mindazt, amit az állam nyújthat, mikor ehhez, szerintem, semmi anyagi áldozatot hoznia nem kell.

Olesőbbá tenni a megélhetést, erre a célra feltárni távoli vidékek termelését, megszervezni ott a kereskedelmet; a lakásarak leszállításával szolgálnak ezek az olesbóadás és így a versenyképesség lehetőségét.

A fejlődést mozdítaná elő a hitelügy megszervezése, ez megindítaná az építkezést, de ezek mellé adandók azok az állami támogatások, melyek nem követelnek az államtól anyagi áldozatot, hanem a sürgösen életbeletetendő fürdőtörvényben volnának lefektetve. Ilyenek a 40 éves házadómentesség, szállítási kedvezmények, a kisajátítási jog, stb.

A csatornázás és vízvezeték rendezése, gyermekórházak létesítése szolgálnak a Balaton nagy közegészség-ügyi jelentőségét.

A népjóléti miniszter ún hatalmas szervezőképességének fényes dokumentumai a legutóbb létesített nagy szociálpolitikai alkotások, ha társul szögök ehhez az alkotóerőhöz egy olyan pénzügyminiszter, ki a fürdők érdekében teremteni, alkotni akar, akkor talán megkapja a balatoni intézőbizottság azokat az összegeket, melyekkel a balatoni ügyeket tényleg fel lehet lendíteni.

Váci Borkereskedelmi R.-T., Vác

Szent Ferencrendiek borpince bérlete
Aranyéremmel kitüntette

Telefon: 69.

Postatakarékp. sz. 53225.

M. KIR. UDVARI FÉMÁRUGYÁR

HACKER MÓR

BUDAPEST, IV., VÁCI UCCA 36.

(Klotild-palota.)

 Gyárak: { Wien, IV., Phorusplatz 9.
 Wien, XVI., Kirchstetteng. 6.

Alpaca, ezüst és chinaezüst gyártmányai a legjobbak és a legolcsóbbak!

Alapítva: 1878. — Telefon; Automata 822—54.

Társulati élet.

Orosháza. Az általános ipartestület szállodás és vendéglős szakosztálya január hó 22-én tartotta az „Alföld” szállóban rendes évi közgyűlését. — Tatzl Antal szakosztályi elnök üdvözlö a teljes számban megjelent kartársakat — 35 tagból 34-en voltak jelen — külön üdvözlö Orbán Z. Gézát, az Orsz. Vendéglős Egyesület ügyv. alelnökét és lapunk jelenlevő segédszerkesztőjét, kik fáradságot, időt és költséget nem kímélve, mindig ott vannak, mikor a szakma érdekeit előre kell vinni és bizony néha a esüggédlt lelkebe új életet plántálni. Utána következett a tárgysorozat letárgyalása és pedig az előző közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése, elnöki beszámoló az elmúlt évről, zárszámadás és a költségelőirányzat megállapítása, adóügyi és ipari ügyek, szállodai mizeriák. A jelentésekhez és előterjesztésekhez a közgyűlés egyhangúlag hozzájárult. A napirend szerint következett Orbán Zoltán Géza felszólalása, aki mindelemlőtt az országos egyesület nevében üdvözölte az orosházi kartársakat. A vendéglős- és koresmárosiparnak sok oka van panasza és a legnagyobb baja szakmánknak Trianon, azért szükséges tehát, hogy minden vendéglős és koresmáros egy test és egy lélek legyen, mert csak vállvetett összetartással tudjuk igazunkat kivívni és még a poklok kapuit is meg tudjuk akkor dönteni. Nekünk csak tanbizonyosságot kell adnunk arról, hogy mi magunk is törődünk és foglalkozunk ügyes-bajos dolgaikkal, úgy a hatóság előtt is nagyobb eredményeket fogunk tudni elérni. Felhívja az orosházi kartársak figyelmét már most a folyó évben Kőszeg városában tartandó országos kongresszusra és az egyesület elvárja, hogy azon a kartársak tekintélyes számban résztvegyenek. Beszámol az országos egyesület működéséről és elmondja, mikép kellett némely helyen „saját külön” nyomozókkal a zugkimérők és korlátolt italmérők visszaéléseit leleplezni. Átér aztán a sörkartelre és erősen kritizálja, hogy a sörfőzők lepaktálnak a háztulajdonossal csak azért, hogy a vendéglős rabszolgamódra kezelhesék. Megállapítja, hogy a sörgyárak nem állnak a helyzet magaslatán! Kitér még több szakmai ügyre és arra kéri a kartársakat, hogy tartsanak össze és ne legyenek az itt elhangzott szavak csak a pusztába kiáltva. Gyűjtsek az adatokat és az országos kongresszuson aztán a konkrét esettel alátámasztva terjesszék elő. A nagy hévvel előadott beszédet hosszú éljenzés követte és számosan üdvözölték a felszólalót. Orbán beszéde után követ-

kezett a tisztikarválasztás. Megválasztották elnöké Tatzl Antal, alelnöké Jankó Ferenc, pénztárossá Buzás János, jegyzővé Veres Imre. Választmányi tagokká: Bereczky Lajos, Horváth István, Somló Sándorné, Németh Jánosné, Csiesora András, Slemmer Ferenc, Varga Antal, Pollák János, Egető János. Tatzl Antal elnök megköszönve a kartársak szíves megjelenését, a közgyűlést bezárja. A közgyűlés után 120 személyes bankett volt, amelyen a fővárosi vendégek, a hatóság és az iparosság színe-java vett részt. A vacsora alatt több szellemes felköszöntő hangzott el.

Fekete Gyula.

Solymár. A pilisvörösvári környéki vendéglős csoport január 29-én tartotta évi közgyűlését. Schönök Mátyás alelnök üdvözlö a megjelent kartársakat és az ülést megnyitja. A zárszámadások bemutatása és elfogadása után megejtett tisztikarválasztáson egyhangúlag megválasztották elnöké Schönök Mátyás (Pilisésaba), alelnöké Kratzer József (Pesthidegkút), pénztárossá Peller Márton (Pilisvörösvár), titkárrá pedig Berényi Aurél Pilisésabáról. Helyi megbízottak: Nagykovácsiból Payer Mihály és Gleichauf Sebő, Pesthidegkútról Breyer Ferenc és Schillinger Adolf, Pilisszántórról Trkai Tamás és Díoszegi Fábián, Piliszentkeresztről Klausz József, Pilisvörösvárról Peller György és Blind József, Pilisszentivánról Gábeli József és Stokker Ádám, Pilisésabáról Bráder Ágoston és Schissler János. Solymárról Grómann Antal és Scheffer György. Kratzer József indítványozza, hogy az Országos Vendéglős Egyesület forduljon újól a kormányhoz a fűszeresek és utátoesok korlátolt italmérésé engedélye bevonása érdekében. Ugyancsak Kratzer József indítványozta, hogy a főváros környékén levő községekből, amelyeket úgyiszlóván a fővárosi kirándulók látogatnak és különösen az automobilforgalomra való tekintettel azok nyári zárórája éjfélt utáni két órában állapítsák meg. Mindkét javaslatához a közgyűlés egyhangúlag hozzájárult. Végül még felkéri az Országos Vendéglős Egyesületet, hogy a tánevigalmi engedélydíjak csökkentése végett illetékes helyen járjanak el. Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

Kartársak!

Ne mérjétek Zwack Unicumja gyánánt más italt! Ne töltsétek bele Zwack Unicumos üvegebe más cégtől való keserűt. Ha vendégtek Unicumot kér, ne poharazzatok neki mást, csakis a valódi Zwack-féle Unicum gyomor-erősítő likört.

Különféle közlemények**A Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesülete**

január 22-én tartotta Hoffer Ferenc elnök vezetése alatt rendes évi közgyűlését. Az ülés megnyitása és a jegyzőkönyvhitelesítők kijelölése után az elnök beszámolt az egyesület elmúlt félévi működéséről. Miután az alapszabályokat a minisztérium múlt év május végén jóváhagyta, azok kikébesítése után az egyesület június végén megtartotta alakuló közgyűlését és megválasztotta a tisztikart. A tisztikar törekvése volt most már az egyesület kiépítése és tagok szerzése. Az elmúlt hat hónapban sikerült is a tagok számát megháromszorozni. Eddig az egyesületnek négy halottja volt, ezek után, miután a két tag az alapszabályok jóváhagyása előtt hunyt el, kettő után az egyesület a befolyt adományokból fizetett rendkívüli segélyt, két tag után pedig a szabályszerű temetkezési segélyt fizette ki. Utána Jentner Lajos pénztáros mutatta be a zárszámadásokat. A közgyűlés az évi jelentést mint a zárszámadásokat egyhangúlag elfogadta és a tisztikarnak a felmenyint megadta. Megfelelő támpont hiányában a költségelőirányzat megállapítását a közgyűlés az igazgatóságra ruházta. Tekintve, hogy az igazgatósági tagok száma a múlt évben nem lett teljesen betöltve, az igazgatóság azt a javaslatot tette a közgyűlésnek, hogy tekintettel a megszerződött taglétszámra, az igazgatóság három taggal egészítsék ki. Miután ehhez a közgyűlés hozzájárult, a közgyűlés Lehöcz Lajos (Pesterzsébet), Borovszky Lajos (Kispest) és Mike Sándor (Budapest) egyhangúlag igazgatósági tagokká két évre megválasztotta. Elnök jelenti, hogy az elnökséghez írásbeli indítvány nem érkezett, felkéri a tagokat, hogy esetleges javaslatukat szóval terjesszék elő. Mike Sándor javaslatot tesz körzeti gyűlések tartására és hogy ezt az alkalmat tagok szerzésére lehetne felhasználni. Borovszky Lajos és Sperling József szükségesnek tartják, hogy az egyesületi tagok verbuválása érdekében nagyobb propagandát fejtsenek ki és erre nézve konkrét javaslatot tesznek. E tárgyhoz többen hozzászóltak és az elnök hozzászólása után két utóbbi javaslatát a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. Klein János igazgató örömeinek ad kifejezést, hogy az egyesületnek ezen első rendes közgyűlésén a tagok oly szép számmal jelentek meg és nagy megértéssel szóltak hozzá a napirendhez. Ebből azt a reményt meríti, hogy egyesületünk fejlődése és megerősödése oly jól van megalapozva, hogy hamarosan el fogjuk érni a ta-

PASCHKA ÉS TÁRSASÁG
HEIM H. RT.
BUDAPEST V.
MÁRIA VALÉRIA - U. 10
TELEFON
2236-28

Legmodernebb
napellenző-
és
ponyvafőtör-
szerkezetek.
Disztráckerívesek.

gok számának a maximumát. Kéri a tagokat, hogy ismerőseik között agítaljanak egyesületünk érdekében és verbuváljanak minél több tagot. Lelkes éljenzés után — miután a tárgyszorozatot kimerült — az elnök az ülést beárta.

Az ujévi malacok sorsa.

Szokásban van, hogy a szállítók nagyobb vevőiknek újévkor szerencsemalacokat ajándékoznak. (Kis ajándékok tartóssá teszik a barátságot, mondja a német közmondás.) Felhívás alapján az idén ezekből az ajándékmalacokból Keszev V. 3, Bandl F., Varga János, Keresztes Ede 2-2, Mozer A., Amadits, Viola L., Patát Lajos és Pál és Wagner B. 1-1 darabot a péceli Otthonnak ajándékozták, viszont Neiger J. vendéglős, mivel malacot nem kapott, új alsóruhával kompenzálta ezt az adományt. Az ujévi malacokat így tehát most kivitték Péceleire, ahol gondos nevelés után megfelelő hizókúrara lesznek fogva, a jövő télen pedig húsban és zsírban meggyarapodva az eltartás gondjait és nehézségeit fogják csökkenteni.

Házasság.

Szemmler József jegyet váltott Bayer János budapesti vendéglős bájos leányával, *Máriával*.

A vendéglősbál

január 17-én zajlott le a Vigadó helyiségeiben. Bár a bál nem volt oly látogatott, mint az előző években, melyik bál volt az idén erősen látogatott? De a mulatság anyagi és erkölcsi sikere megvolt. Igen tekintélyes összeget jövedelmezett különböző jótékonycélokra, köztük az Otthon javára. Fél 11 óra körül kezdődött a tánc, amelynek sorát a „Jaj de magas ez a vendéglődő” csárdással Keszev Vincéné Malosik Ferenc báli főrendezővel nyitott meg.

Az Országos Vendéglős Egyesület és a Vendéglősök és Koreszmárosok Temetkezési Egyesülete

múlt hó 24-én tartotta táncal egybekötött teaestélyét. Tíz óra körül megtelezt az Eszterházy-uccai Magyar Tisztviselők Országos Szövetség helyisége. Negyedtizenegyet órára a cigány elkezdte a „Koreszmárosné eszem azt a csókos szádát” jól ismert csárdást játszani és a tánchely egy-kettőre megtelt táncoló párokkal. S így ment az kivilágos-virradatig. Nem volt igazuk a pesszimistáknak, a mulatság még jobban sikerült, mint az előző évi. A jelenvolt hölgyek névsora a következő: Özv. Bárdics Jánosné, Bellág Irénke (Rákospalota), Bankhardt Bözsi, Csillag Rózi, özv. Dillácz Józsefné, Császtali Juliska, Dantzin Irma, Érsek Mihályné, Érsek Irmus, Faskas Mihályné, Filus Józsefné, Fuglinszky Jánosné, Farkas Erzsi, Farkas Ilus, Hidvégi Sándorné, Hidvégi Erzsi és Éva, Grosz Istvánné, Horváth Gyuláné, Horváth Annus és Ieu, Hoffer Ferencné, Kemény Izidorné, Kornidesz Gyuláné, Klein Jánosné, Kresicz Istvánné (Rákospalota), Kostyal Istvánné (Kamaraerdő), Lauter Jánosné, Lauter Józsefné, Lendl Károlyné, Mészáros Józsefné, Milisies Mihályné (Rákospalota), Nagy Lajosné, Németh Ilonka, Patz Antalné, Pintér Istvánné, Pósel Gyuláné, Pintés Gizi, Peterdy Terus, Réthly Béláné, Réthly Bözsi, Sándor Ilonka, Sándor Gizi, Sattler Margit, Szakács Józsefné, Salmen Mátýásné, Szabó Irénke, Szellári Erzsébet, Szendrei Irmuska, Topata Jolánka, Tintera Mucus, Veszter Mici, Záborszky Ilonka, Zákányi Gézáné.

Szegedi édes nemes rózsapaprikaszükségletét Horváth Ferenc paprikatermelőnél, Szeged, rendelje meg. — (Volt Szegedi Haggenmacher-vendéglő.)

Halálozások.

Kunecz Ödön, az ipartestület díszalelnöke múlt hó 14-én rövid szenvedés után 66 éve korban elhunyt. Kunecz Ödön aki a szakmabeliek előtt közbecsülésben állott, annak idején hosszú éveken keresztül elnöke volt a Budapest I., II. és III. kerületi — úgynevezett dunajobbpárti — ipartársulatnak. Midőn 1920-ban a három fővárosi ipartársulat egyesült, az egyesített ipartársulatban kiváló érdemeinek elismeréséül alelnökké választották, később, mikor az ipartársulat átalakult ipartestületté, az díszelnökké választotta. Nagy népszerűségnek örvendett a szakmabelieknél és ha valamely kartársnak valami ügyes-bajos dolga volt a hatósággal, szolgálatkészen mindenkor fáradságot nem ismervé, eljárt, hogy szaktársának segítségére legyen. Temetésén igen sokan vettek részt és a régi budai ipartársulati zászlóval jelent meg az ipartestület küldöttsége, amelynek vezetője, Sturza Károly búcsúztatta a sírnál.

Palkovics Ed. m. kir. kormányfőtanácsos, ki nemrégben ünnepelte 70 születésnapját, január 27-én rövid néhány napos szenvedés után elhunyt. A boldogult, kinek a szállodás- és vendéglőspár fejlődése körül nagy érdemei voltak, az ipartestület díszalelnöke volt, úgyhogy a Gondviselés kiszámíthatatlan intézkedése folytán az ipartestület egyszerre két díszalelnökét veszítette el. Az elhunytat a főváros által adományozott díszsírhelyén a kerépesi temetőben január 29-én helyezték örök nyugalomra.

Dezso Jenő pestszentlőrinczi vendéglőst súlyos csapás érte, neje múlt hó 15-én rövid szenvedés után elhunyt. A boldogult a Vendéglősök és Koreszmárosok Temetkezési Egyesülete tagja volt.

Tóth Imre felsőöri vendéglős 70 éves korban, *Schranz* Tóbiás rődöni vendéglős pedig 48 éves korban elhunyt.

A „Fogadó”-Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

**Tudnivaló az ipartársulati tagok ré-
vérére.** Az ipartársulat hivatalos helyi-
sége VI. Aradi uca 11. sz. IV. emelet,
4. ajtószám alatt van.

Hivatalos órák: 9-5-ig.

Telefon: Lipót 912-58.

Az ipartársulat ügyésze **dr. Stéger
Béla** ügyvéd, a hozzáforduló tagoknak
naponta 4-6-ig díjmentesen jogi ta-
nácsalat szolgál. Irodája: IX., Ferenc
körút 37. Telefon: J. 379-88.

Az ipartársulat irodájában minden
tag ipari, szakmabeli, valamint adó-
ügyben díjmentesen kap felvilágosí-
tást.

A kifőzdék, a vendéglős és a korcsmaipar

Nemrégben megírtuk, hogy a kifőzdé-
sek a minisztériumhoz fordultak azzal
a kérelemmel, hogy engedtessek meg
nekik, hogy *több ételneműt főzhesse-
nek* egy-egy étkezési időre. Az ipartör-
vény a kifőzési ipart iparigazolvány
alapján gyakorolható szabad iparnak
mondja és üzletköre „amelyben egye-
seknek rendszerint előzetes megállapo-
dás alapján, meghatározott egységár
ellenében, nem egy-egy alkalommal,
hanem huzamos időn át, meghatározott
fogásokból álló ebédet, esetleg vacsorát
szolgáltatnak ki.” A kifőzdések te-
hát a „meghatározott fogások” ellen
hadakoznak és azt kívánják, hogy en-
nél többet főzhessenek. Ezzel szemben
a vendéglősiparnak az az álláspontja,
hogy ha a kifőzdék úgy főzhetnek,
mint a vendéglősök, vagyis az ipar-
törvényben körülírt üzletkörtől eltérő-
en, akkor a kifőzdék voltaképpen vendé-
glői jellegűek, s mivel a vendéglői
ipar szakképzettséghez van kötve, ez
esetben — ha a kifőzdék üzletköre tá-
guba — a szakképzettséget játszik ki.
A kifőzdék versengése a vendéglős-
iparral szemben már most is oly erős,
hogy komolyan veszélyeztetik utó-
biak egzisztenciáját. A kifőzdések, akik
utóbbi időben nagyon elszaporodtak,
erősen bíznak abban, hogy akciójuk-
nak sikere lesz.

Véleményünk szerint a kifőzdések
kérelme nem teljesíthető. S mi ezt a
felvetődött ügyet máskép gondolnánk
megoldhatónak.

Nézetünk szerint a sok étkezde és ki-
főzde azért keletkezett, mert bizonyos
szempontokból a vendéglősök nem főz-
nek, a kocsmárosok nagyobbik része
pedig szeretne főzni, de nekik nem sza-
bad, így tehát természetesen hamarosan
nyilott ott, ahol ezek az iparosok
nem főznek, egy étkezde vagy kifőzde,
amely a vendégeket úgy a vendéglő-
ből, mint a kocsmából elvonja. Ha tehát
a kocsmárosoknak megadnák a módot

a fővárosban is, hogy meleg konyhat
vezessen, úgy nagyon kevés étkezde
volna, mert a fogyasztóközönség még-
is csak inkább ilyen üzletben — külö-
nösen akkor, mikor olyan árban kapná
az ételleket, mint a kifőzdékben és fel-
tehetően izletesebben — járna étkezni. Ez
esetben a kocsmáros a vendéglősnek
nem volna versenytársa, mert úgyis
csak olyan helyen főzne a kocsmáros,
ahol a környékbeli vendéglősök nem
főznek, de az étkezdek és kifőzdék szá-
ma hamarosan jelentékenyen lecsök-
kenne. Ha az étkezde megélhetési for-
rás — és miképp a fővárosban látjuk,
igenis az, — úgy a vendéglősöknek is
amellett kellene lennie, hogy a rokon-
szakmabeliek, a féltestvérek élvezzék
inkább azokat a jogokat, mintsem az
ipartól kivülállók.

Hogy a kifőzdék és étkezők négy-öt-
féle menüt adhassanak, arra nincs
szükség. Olyan nagygényű közönség
oda nem jár. Mert aki ez igény mellett
még a hozzávaló pénzzel is rendelke-
zik, az amúgy is egy neki megfelelő
vendéglőbe vagy étterembe jár. Az pe-
dig, hogy vendéglőkben és az étter-
mekben italkényszer van, az masz-
lag.

A vendéglősöknek nem volna zártal
semmi sérelme, ha a kifőzdések helyett
a kocsmárosok főznének. Talán ezt az
ügyet ilyenformán a két ipar érdeké-
nek megfelelően lehetne megoldani.

Az elmúlt vasárnap egyik lapban ol-
vastuk az alábbi, valószínűleg a kifő-
zők által sugalmazott közleményt:

„Mi a különbség a vendéglő és a ki-
főzés között? Az ipartörvény végre-
hajtási rendeletének szövegezésénél a
kifőzőipart nem képviselték, mert ak-
kor még a kifőzőknek nem volt ipar-
társulata. Ennek következtében az
ipartörvény végrehajtási utasításába
olyan szöveg került, hogy „a kifőzés
olyan iparüzlet, amelyben egyeseknek,
rendszerint előzetes megállapodás alap-
ján, meghatározott egységár ellenében
nem egy-egy alkalommal, hanem huzam-
osabb időn át, meghatározott fogá-
sokból álló ebédet, esetleg vacsorát
szolgáltatnak ki.” Ez élet, különösen a
nagyvárosokban, ezt a rendelkezést
már régen megsemmisítette, mert már
a kifőző üzletek túlnyomó részt nem
az úgynevezett abonenseknek, hanem
esetről-esetre betérő vevőknek nyújta-
nak étkezést. Budapesten aztán ebből a
túlhajtásokból származtak azok az ese-
tek, amikor sok kifőző valóságos ven-
déglői üzemet tart fenn. A Budapesti
Vendéglős Ipartestület elnöksége fel-
jelentett több kifőzőt. A törvény vég-
rehajtási utasításának határozatlan
szövege miatt a Budapesti Kávémérők
és Kifőzők Ipartársulata a kifőző ipar
munkakörének újabb megállapítását
kéri. Ebben az ügyben a Budapesti
Kereskedelmi és Iparkamara már

hosszabb idő óta folytat tárgyalást az
érdekeltekkel és már több ízben tartott
ankétot is. A legközelebb a kereske-
delmi kamara, minthogy ebben az ügy-
ben még mindig áll a harc, újabb bé-
keltetésre hívja össze a kifőzőket és a
vendéglősöket.”

E híradás szerint e kérdés rövidesen
tárgyalásra kerül a kereskedelmi és
iparkamaránál. Talán a fenti és által-
lunk javasolt formában meglehetően
oldani ezt a kérdést?

A Kispest-Szentlőrinci Vendéglő- sők és Kávésok Ipartársulata

február 6-án *vitéz dr. Válya Gyula*
Kispest rend. tan. város polgármestere
védnöksége alatt az Általános Ipar-
testület székházának összes termeiben
(Fő-u. 20.) reggelig tartó zártkörű ven-
déglősbált rendez. A bál kezdete este
kilenc órakor. Vincer Ernő, Kuzmics
Tamás és Koválszky Kálmán díszel-
nöksége alatt egy tekintélyes számú
rendezőség működik a bál sikere érde-
kében.

Üzleti hírek

Budapest.

Somogyi József vendéglős, házlebontás
miatt üzletét a Nádor-uccából át-
helyezte az V., Báthory-ucca 1. szám
alá.

Hatvan.

Kun Dezső szállodás jóforgalmu üz-
letét renováltatta és a vendégszobák
számát hattal szaporította.

Szentes.

Breboicszky János, Gyopáros-fürdő
vendéglőse bérbevette a város tulajdo-
nát képező „Petőfi”-szállodát.

Szerkesztőségi üzenetek.

K. J., Barsc szakkönyvek készítésének
kézikönyve cím alatt állítólag megjelent
szakkönyvet nem ismerjük és nem is
tudjuk, hol jelent meg. — *B. László*,
Budapest. Az elcsesélt kalap átvethető
III., Bécsi-út 103. sz. alatt. — *M. F.*,
Pécs. A megrendelt könyv elküldése
végett intézkedtünk. — *L. L., Máté-
szalka*. A borfogyasztási adó maximumát
a minisztérium 20.000-nél nagyobb
létszámú városokban (Budapest kivé-
telével) literenként 18.88 fill., 20.000-nél
kisebb, de 10.000-nél nagyobb lélek-
számnál 14.96 fill., 10.000 lakoson alul
12.24 fillérből állapította meg. Mint-
hogy ez a jövedelem a községeké, siet-
nek mind a maximumot beszélni, pe-
dig ahol a pótdadó nem üti meg az
50%-ot, ott engedhetnének belőle. —

A szerkesztésért felelős:

Póseh Gyula, kiadó.

Szégdszerkesztő: **Fekete Gyula**.

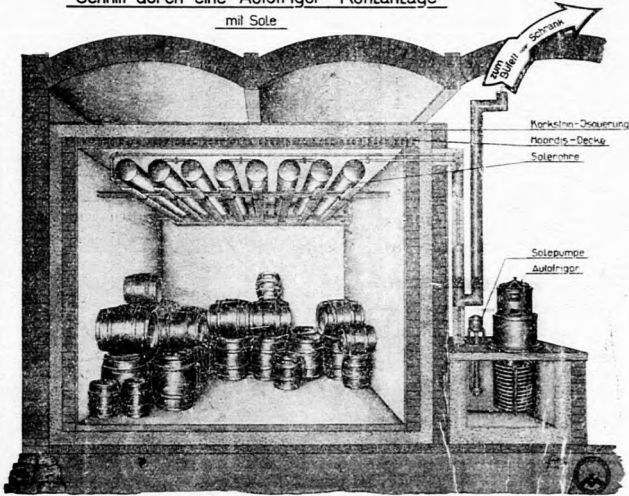
Merkantil-nyomda, Hunyadi uca 43.
(Havas Ódön).

A legtökéletesebb hűtőautomata az

AUTOFRIGOR

szállodák, vendéglők, nagyüzemi konyhák, kávéházak stb. számára

Schnill durch eine Autofrigor-Kühlanlage
mit Sole

ammoniak nélkül
szíjak nélkül
szelepek nélkül
olajozás nélkül
kezelés nélkül

becsinyithatóan a leggazdaságosabb ügy
ár, mint üzemeltetés és tartósság tekintetében a legkevesebb árammal a legtöbbet teljesítheti.

Tipusok 500—6500 kalória óránkénti teljesítménnyel.

Saját mérnöki kirendeltség Budapesten, katalógus, szaktanács, terv díjmentesen.

Vezérképviselőt:

MAYER HERMANN ÉS HIRSCHLER

Budapest, Teréz körút 48. Tel.: 118-93

Escher Wyss & Cie. Zürich-Lindau gyártmánya

10.000-nél több telep kifogástalan üzemben,
évek óta.

Marschall vad- és baromfikereskedés

(volt Aranyossy András)

Főüzlet: Hunyadi tér 4. szám. (Csarneközpület.) — Telefon: Automata 204—56.
Fióküzlet: Fővám tér 6. (Községi üzemmel szemben.) T.: A. 876—92. Ö. Agner Lane
Vidéki rendelés még aznap szállítatik.

BERKEL

mérleg és sonkavágógép
uralja a világot!

Őzv. BERKOVITS KÁROLYNÉ
Budapest, VI., Sip ucca 4. sz.
Telefon: J. 425 31.
Hektograph, papírszalveta,
véta, blokk, étlap, fog-
vájó, billiárdgolyók,
dákók, sakkok és az összes
vendéglői és kávéházi kellékek
legolcsóbban.

Csongrádon az „Erzsébet szálloda” épületében 10 szoba, egy nagy terem és egy depóhelyiség szállodának, vagy bármi más célra azonnal kiadók. Értekezni lehet farkó Béla kereskedővel Csongrád

Dit-Got fiabzóborok!

Nádor Casino
féledes.

Cremant Rose
édes.

Dit-Got sec.
száraz.

Áruk palackonként P 2.80, forgalmi adó és csomagolással együtt, budapesti vasútállomáson.

Dietrich és Gottschlig R. T.
Budapest, X. Füzér ucca 30.

*
**Pestkörnyékén, a fő-
vonalon fekvő r. tan.
városban egy jómene-
telű szálloda,**

amely áll egy nagy étteremből, egy nagy söntés-szobából, kerthelyiség, 12 komplett berendezett szállószobából, nagy táncteremből és 500 személy befogadására egy nagy mozgószínház, betegség miatt eladó.

Cím megtudható a „Fogadó” kiadóhivatalában.

**Vásárlásnál a kartársak
saját érdekükben
hívafkozsanak a Fogadóra**

WILD LIPÓT UTÓDA

FÉRFIRUHA NAGYÁRUHÁZ

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI ÚT 40.

Alapítva 1881. évben. O Nérték szerinti megrendelések.

Vörösréz, alumínium és ónozott acéledények. Edények állandó cinezése.

Cziegler János
 rez- és alumíniumáru gyár
 Budapest,
 VIII., Koszorú ucca 12.
Telefon: J. 368-24.
 Az összes kávéházi és vendéglői konyhaedények állandó raktára.

Használt és új vendéglői és kávéházi berendezések,

Asztalok, székek, billiárdasztalok, dakók, golyók, sörapparátusok, alpakka evőeszközök és az összes felszerelési tárgyak

Iegolcsóbb beszerzési forrása:

Braun Gyula
 Budapest, VII., Síp ucca 14 sz.
 Alapítattott 1895.

200 hektoliter
 1928. évi termésű 11-11½%-os kiváló zamatos saját termésű fehér és siller borom kisebb részletekben is eladó. Faragó István szőlőbirtokos, Soltvadkert.

Az 1928. évi **Vendéglősök és Korcsmárosok Naptára** röviden tartalmaz minden szükséges szakmai tudnivalót. Vendéglősöknek és korcsmárosoknak nélkülözhetetlen kézikönyve. Különös fontos része a könyvnek Fuchs Elemér szőlészeti és borászati felügyelő hosszabb közleménye: „Néhány szükséges tudnivaló a borról” és Dr. Szathmáry Arisztid szőlészeti és borászati felügyelő: „A borok rendellenes elváltozásairól. Borhibák és borbetegségek.”

A könyv ára 3 pengő. Megrendelhető a Fogadó-Magyar Vendéglős kiadóhivatalában, Bpest, VI., Aradi ucca 11.

NÖSNER
EXTRA
Habzóbor
P 2.80

Telefon: J. 328-21.
 Budapest, VIII., Salétrom ucca 3.

FŐSÖR
 maláta pezsgő

Értesítés.
 KISKUNHALASON a piac szívében 700 négyszögöl területen 40 év óta fennálló

Nemzeti szálloda és vendéglő
 című üzlet előrehaladott életkor miatt örökáron eladó berendezés nélkül. Az üzlet áll: 3 szobás vendéglős lakás, 1 nagy étterem, 1 billiárd terem, 1 nagy sank, 1 nyári kert, 7 vendégszoba, 2 cselédszoba, 1 spéz, 1 kamra, 1 nagy és 2 kispince, jégverem, fűszárnak, disznóólak, kukoricagöré, 1 nagy és 3 kis istálló, összesen 30 lóra, 1 nagy beálló kocsiszín, az egész házba és pincébe villany bevezetve, úgyszintén villanyos csengő is az üzletben. *Ügynökök kizárásával.*
 Értekezhetni
 Keresztes József
 Bem ucca 7. szám alatti lakásán

PAITZ JÁNOS
 MŰESZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-ASZTAL ÉS ELEFÁNTCSONT TEKE-GOLYÓ GYÁR
 BUDAPEST, VII., AKÁCFÁ UCCA 55.
 TELEFON: József 406-29.

Raktáron tartok teljes kávéházi és vendéglői berendezéseket, új és használt állapotban, úgyszintén veszek kávéházi és vendéglői berendezéseket a legmagasabb árban.

„THONET-MUNDUS“

Egyesült Magyar Hajlítót Fabutorgyárak Részvénytársaság

BUDAPEST, IV., VÁCI UCCA 11a.

Hajlítót butorok szállodák, kávéházak és vendéglők részére

BORTÖRVÉNY KIVONAT
 kapható a Fogadó kiadóhivatalában, Aradi u. 11.
 Darabja 96 fillér. Vidékre portó fizetendő.

Szent István
Bortersör

szent LUKÁCSFÜRDŐ R.-T. Kristály
 ásványvize mindennél kapható!
 Figyeljünk az eredeti márkára. Távirat.: Kristály, Budapest.